

Türkiye Cümhuriyeti ile Belçika Kırallığı arasında 9 şubat 1938 tarihinde Bürükselde imza edilen iadei mücrimin muahedesinin tasdiki hakkında knaun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 22/VI/1939 - Sayı : 4239)

No.
3647

Kabul tarihi
16 - VI - 1939

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Belçika Kırallığı arasında 9 şubat 1938 tarihinde Bürükselde imza edilen iadei mücrimin muahedesini kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye ve Hariciye vekilleri memurdur.

18 haziran 1939

TÜRKİYE - BELÇİKA İADEİ MÜCRİMİN MUKAVELESİ

Mücrimlerin karşılıklı olarak iadesi ve cezaî mevada müteallik adli yardım için bir muahede akdetmeğe karar vermiş olan Ekselâns Türkiye Reiscümhuru ve Sa Majeste Belçikalılar Kırallı bu hususta murahhas olarak:

Ekselâns Türkiye Reiscümhuru: Brükseldeki Türkiye Cümhuriyeti Maslahatgüzarı Emin Âti Sipahiyi,

Sa Majeste Belçikalılar Kırallı: Umuru Hariciye ve Haricî Ticaret Nazırı Mösyö Paul Henri Spaackı tayin etmişlerdir.

İşbu Murahhaslar usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

Madde — I

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti ve Sa Majeste Belçika Kırallının Hükümeti, işbu muahedename hükümleri mucibince tayin edilmiş haller ve şartlar dahilinde ve kendi tebaaları müstesna olmak üzere iadeyi talep eden tarafın topraklarında işlenmiş bir suçtan dolayı takibe uğramış veya mahkûm olmuş ve diğer tarafın toprağında bulunmuş olan şahısları yekdiğerine müteakabilen teslim etmeyi taahhüd eylerler.

Bununla beraber, eğer iade talebini icab ettiren suçlar, talep eden memleketin toprakları dışında işlenmiş ise bu gibi talepler, kendisinden iade talep edilen memleketin mevzuatı kendi toprakları dışında işlenmiş aynı suçlar için takibata müsaade ettiği takdirde isaf edilebilecektir.

Madde — II

İadeyi icab ettiren haller şunlardır:

1) Taammüden katli, kasten katli, ana, baba katlini, evlâd katlini, zehirleme suretile katli teşkil eden adam öldürme suçları.

2) Katil kastile olmaksızın ölümü veya aza ve havastan birinin ağır surette tatilini, ıstıgalâtta dai-

mî bir mahrumiyeti, devamlı bir malûiyeti mucib olan darb ve cerhler.

3) Kasten çocuk düşürme.

4) Cebren veya tehdid ile ırza geçme ve iffete taarruz, cebir ve tehdid olmaksızın on beş yaşını bitirmeyen bir çocuğun ırzına tasaddi.

5) On sekiz yaşını bitirmeyen bir kimseyi, aharnı ihtiraslarını tatmin için fuhşa, ahlâk fesad ve iptizaline tahrik ve teşvik ederek ve bunun yolunu kolaylaştırarak adaba taarruz; beyaz kadın ticaretinin menî hakkındaki 4 mayıs 1910 tarihli. kadın ve çocuk ticaretinin menî hakkındaki 30 eylül 1921 tarihli ve reşid kadın ticaretinin menî hakkındaki 11 birinci teşrin 1933 tarihli beynelmilel mukavelelerde derpiş olunan suçlar.

6) Her iki memleketin kanunî mevzuatı ile tecziye edilen küçük kaçırmak ve adam kaldırmak efali.

7) Kasten yangın çıkarmak.

8) Bir demir yolu üzerinde bir kazaya veya kaza tehlikesine sebebiyet verecek şekilde bir katarın seyrine mâniler çıkarmak.

9) Her iki memleketin kanunları iadeyi mucib addettikçe, menkul veya gayrimenkul malları tahrib cürümleri.

10) Her iki Tarafın mevzuatınca iadeyi mucib olabilecek deniz suçları.

11) Hırsızlık, haydudluk, cebir ve zor ile ahız ve gasıb.

12) Kalpazanlığın menî hakkında 20 nisan 1929 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmilel mukavelelerin istihdaf ettiği fiiller de dahil olduğu halde kalpazanlık, posta pullarının taklit ve tağyiri, Devlete ve umumî dairelere aid mühür, damğa ve markaların taklit ve tağyiri, bu taklit ve sahte şeylerin hileli istimali veyahud bunların bileli bir maksadla idhali, ısdarı veya sürülmesi, resmi mühürlerin, pulların ve markaların hileli istimali veya sui istimali.

13) Umumî ve hususî evrakda sahtekârlık, umumî vesikaların veya ticaret evrak ve senedatının tahrihi ve böyle tahrif olunmuş evrakın veya sahte vesikaların bilerek istimali.

14) Zimmete para geçirme, ihtilâs.

15) Dolandırıcılık, emniyeti suiistimal.

16) Yataklık etmek.

17) Yalan şahidliği, ehlihibre ve tercümanların hakikata muhalif ifadatta bulunmaları, şahidlerin, ehlihibre ve tercümanların ifsadı.

18) Yalan yere yemin.

19) Esaretin ilgası ve esir ticareti hakkındaki her iki memleketin mevzuatı kanuniyesine muhalif suçlar.

20) Küçükleri veya kendilerini müdafaadan âciz kimseleri terketmek veya tehlikeye maruz bırakmak.

21) Memurların irtişa ve irtikâbları.

22) Hileli iflâs.

23) Suç ikarı için cemiyet teşkili.

24) Suç teşkil edecek şekilde fakat öldürmek kasdı olmaksızın ölümü mucib olabilecek veya sıhhati ağır bir surette ihlâl edebilecek mevaddı vermek.

25) Her iki memleketin mevzuatı kanuniyelerince iadeyi istilzam ettiği takdirde bir çocuk yerine başka bir çocuk konması veya bir anadan doğmuş gibi gösterilmesi suretile nesebin yok edilmesi veya değiştirilmesi.

İki memleket mevzuatınca mucibi ceza olduğu takdirde balâdaki tavsifata, iştirâk, teşebbüs tahrik ve cürümlerin ikarının teshili keyfiyeti de dahildir.

Her halde mücrimlerin iadesi, mümasil filin talep olunan memleket mevzuatınca da tecziye edilmesi halinde kabil olacaktır.

Madde — III

Aşağıdaki hallerde iade talebi kabul olunmaz:

1 - Isnad olunan fiillerin vukuu, son tahkikat veya mahkûmiyet tarihlerine nazaran fiil veya ceza, maznunun iltica ettiği memleket kanunları mucibince teslimin vaki olacağı anda' müruru zamanına uğramış ise.

2 - Şayed talep olunan şahıs, iade talebinin sebebi olarak gösterilen fiilden dolayı iadenin talep bulunduğu memlekette takibata uğrayarak menî muhakemesine karar verilmiş ise, yahud takib edilmede ise veya hakkında evvelece hüküm verilmiş bulunuyor ise.

Madde — IV

Taleb edilen şahıs, kendisinden iadesi istenilen memlekette iadeyi istilzam eden suçtan gayri bir suç için takib edilmiş veya mahkûm olmuş ise, bu şahsın iadesi takibatın sonuna kadar, mahkûmiyet halinde ise cezanın çekilmiş olmasına kadar tecil edilebilecektir.

Aynı memlekette hususî şahıslara karşı münakid ve ebeler dolayısıyla takibata tâbi tutulduğu takdirde, bundan sonra alâkadarların haklarını salâhiyettar makam huzurunda talep edebilmeleri kaydı ile bu şahsın iadesi iera edilecektir.

Madde — V

İade talebini icab ettiren suç talep edilen tarafca siyasi yahud böyle bir suçta mürtebit bir fiil telâki edilir yahud bu suç malî veya yalnızca askerî kanunlar tarafından tecziye edilen sırf askerî mahiyette olur yahud da matbuat suçu teşkil ederse iade talebi kabul edilmeyecektir.

İadesine muvafakat edilecek ecnebi, fevkalâde bir mahkeme tarafından muhakeme edilemeyecektir.

İadeyi mucib suçtan daha evvel ika edilen bir suç için takib veyahud tecziye edilemeyecektir.

Devlet Reisinin şahsına ve ailesi efradından birinin şahsına karşı yapılan suikasd, eğer bu suikasd, kasten katil veya taammüden katil veya zehirleme suretile katil fiillerinden birini teşkil ederse ne siyasi bir suç ve ne de böyle bir suçta mürtebit sayılmıyacaktır.

Bununla beraber, iade olunan şahıs, aşağıdaki ahvalde iadesini mucib olan suçtan gayri bir suç için de vicahen takib ve tecziye olunabilir.

1 - Muhakeme olmayı veya cezasını çekmeyi talep etmiş ise, bu takdirde talebi kendisini teslim eden memlekete tebliğ edilecektir:

2 - Teslim edildiği memleketi katği tahliyesini takib eden ay zarfında terketmemiş ise.

3 - Suç mukavelede münderiç ise ve suçlunun teslim edildiği hükûmet önceden iadeye müsaade eden hükûmetin muvafakatini almış ise Bu sonuncu hükûmet lüzum gördüğü takdirde işbu mukavele-
enin yedinci maddesinde zikredilen vesikalardan birinin ibrazını talep edebilecektir.

Üçüncü bir memlekete tekrar iade aynı kaidelere tâbidir.

Madde — VI

İade talebi daima diplomasi yolile yapılacaktır.

Madde — VII

İade talebi, salâhiyettar adli makamdan sadır olmuş hükmün, mahkûmiyet kararının veya tevkif rüzekkeresinin veya aynı kuvveti haiz başka bir vesikanın asıl veya musaddak suretinin ibrazı ile kabul edilecektir. Bu vesaik, tanzimlerini mucib olan fiilin vazih bir tarifini ihtiva edecek ve buna vakaların izahını havi bir varaka merbut bulunacaktır.

Bu evrak, iadeyi talep eden Devletin salâhiyettar makamı icabında mezkûr Devletin siyasi ve konsolosluk memurları tarafından tasdik edilecektir. İşbu vesaike, suçta tatbik edilecek kanun

metninin bir sureti ve icabında bunun fransızca bir tercümesi ve mümkün olduğu kadar, talep olunan şahsın eşkâlini veya hüviyetini tayine yarayacak sair her türlü malûmat ilâve olunacaktır.

Madde — VIII

Müstacel ahvalde, 7 nei maddede zikredilen vesikalardan birinin mevcudiyeti posta ile veya telgrafla bildirildiğinde muvakkat tevkife tevessül olunur. Ancak şu şartla ki, keyfiyet alelûsul kendisinden talep olunan memleket Hariciye nezaretine bildirilecektir.

İşbu tevkif muamelesi, iki memlekette birinin bir adlı veya idarî makamından doğrudan doğruya talep vaki olduğu takdirde de, icra edilebilecektir.

Muvakkat tevkif, kendisinden talep vaki olan Hükûmetin kanunlarınca vazedilmiş olan kaidelere muvafık şekillerde cereyan edecektir.

Muvakkat tevkifin icrasını takib eden 30 gün içinde, maznuna, işbu mukavelenamenin 7 nei maddesinde zikredilen vesikalardan biri tebliğ edilmediği takdirde, muvakkat mevkufiyet nihayet bulacaktır.

Madde — IX

İadeyi icab ettiren hallerde, suçdan mütaahassıl veya suçun işlendiğine delil teşkil edebilecek olub, talep edilen şahsın tevkifi sırasında tahtı temellükünde bulunan veya bilâhare meydana çıkarılan bilûmum eşya, talep eden Devletin salâhiyettar makamı tarafından istendiği takdirde müsadere olunarak bu Devlete teslim edilecektir.

Taleb edilen şahsın firarı veya ölümü sebebiyle iade vukubulmadığı hallerde dahi mevzubahs teslim icra edilebilecektir.

Bu eşya üzerinde, üçüncü şahısların iktisab etmiş olabilecekleri haklar mahfuz bulunub, bunlar muhakemenin sonunda icabında masrafsız olarak kendilerine iade olunacaktır.

Madde — X

İadesi kabul olunan şahsın tevkif, bakım ve nakil masraflarile bundan evvelki madde ahkâmı mucibince iade veya teslim olunacak eşyanın emanet ve nakil masraflarından, iki Devletten her birinin hududları dahilinde yapılan kısmı o Devlete aid olacaktır.

Aradaki devletlerin topraklarında yapılan nakliye ve sair masraflar talep eden Devlete aid olacaktır.

Madde — XI

Âkid Devletlerden birinin tabaasından olmayan bir şahsın hini iadesinde bu devletlerden birinin topraklarından transit yolile geçmesine, 7 nei maddede mezkûr vesaikten birinin aslının veya suretinin ibrası üzerine müsaade edilecektir. Elverir ki iadeye esas olan fiil işbu mukavelede mezkûr bulunsun ve 3 neü ve 5 nei maddelerle derpiş olunan hususattan olmasın.

Transit masrafları talep eden tarafa aid olacaktır.

Madde — XII

Siyasî olmayan cezaî bir işin hini takibinde iki memlekette birinin içinde bulunan bir şahsın istimi veya tahkikata müteallik herhangi başka bir muamelenin ifası lâzmgeldiğinde, icabında fransızca bir tercümesiyle birlikte ve diplomasi yolile, bir istinabe varakası gönderilir ve kendisinden talep vaki olan Hükûmet bunun, infazının imkânsızlığını müşahade etmediği takdirde, istiman veya tahkikata müteallik muamelenin cereyan edeceği memleket kanunları da göz önünde tutularak işbu istinabe icra edilir.

Şu kadar ki meskende taharriyat icrasını veya alât ve delâili cürmiyenin müsaderesini istihdaf eden istinabeler ancak 2 nci maddede tadad edilen suçlardan biri mevzubahs olduğunda ve yukarıda 9 ncu maddenin son fıkrasında münderiğ kayid altında icra edilir.

Ceza mevaddındaki istinabelerin icrasından mü tevellid masraflar, ehli hibre mevzubahs olduğu ahvalde dahi, kendisinden talebin vaki olduğu hükûmete aiddir.

Madde — XIII

Siyasî olmayan cezaî mevadda, iki memlekette birinin Hükûmeti, usule müteallik bir vesikanın veya bir hükmün diğer memleketin arazisinde mukim bir şahsa tebliğine lüzum görürse, icabında fransızca tercümesile birlikte ve diplomasi yolile gönderilecek olan evrak, ikametgâh mahallinin müddeumumisinin talebi üzerine ve salâhiyettar bir memur marifetile bu şahsa tebliğ edilerek tebellüğ ilmühaberinin aslı aynı yoldan ve masrafsız olarak talep eden Hükûmete gönderilecektir.

Madde — XIV

Siyasî olmayan bir ceza işinde, bir şahidin şahsan isbatı vücud etmesi lâzımgeldiğinde, bu şahidin mukim bulunduğu memleketin Hükûmeti kendisini vaki olan Devlete icabete sevkeder.

Şahide verilecek tazminat hususunda, her defasında, talep eden Hükûmetle kendisinden talebin vaki olduğu Hükûmet arasında bir anlaşma yapılacaktır.

İki memlekette birinin daveti üzerine kendi ihtiyarı ile icabet ederek diğer memleketin hâkimi huzuruna çıkan bir şahid, tabiyeti ne olursa olsun, mukaddem fiillerden veya cezaî mahkûmiyetlerden dolayı veya şahid olarak bulunduğu davanın mevzuunu teşkil eden fiilde müşterek olduğu bahanesile takib veya tevkif edilemez.

Madde — XV

Siyasî olmayan bir ceza işi iki memlekette birinde tahkikat safhasında iken diğer memleket makamının elinde bulunan evrakı subutiye veya vesaikin celbi lüzumlu veya faideli görüldüğü takdirde bunlar diplomasi yolile talep edilir. Çok ehemmiyetli mülâhazalar buna mâni olmadıkça, bu evrakın iade olunmaları şartile, mezkûr talep usaf edilir.

Kendi hududları dahilinde evrakı sübutiye ve vesaikin irsalinden ve iadesinden mütevellit masraflar kendisinden talep vaki olan Hükûmete aittir.

Madde — XVI

İki Hükûmet, birinin mahkemelerince diğerinin tebaası aleyhine her nevi suçdan dolayı sadır olacak mahkûmiyet kararlarını yekdiğerine masrafsız olarak tebliğ etmeyi müteakabilen teahhüd eylerler.

Mezkûr tebliğ keyfiyeti, katği hükmün bir tezkere ile veya hulasa olarak ve icabında fransızca tercümesile birlikde diplomasi yolile mahkûmun mensub olduğu memleket Hükûmetine bildirilmesi suretile icra kılınır.

Madde — XVII

İşbu muahede tasdik olunarak tasdiknamesi mümkün olduğu kadar kısa bir müddet zarfında Ankarada teati edilecektir.

Tasdiknamelerin teatisinden iki ay sonra meriyete girecektir.

Belçika Kongosu müstemlikesine ve Belçikanın üzerinde Cemiyeti akvam mandası icra eylediği Ruanda Urundi arazisine şamil olmayacaktır.

Yüksek Âkid Taraflardan her biri diğer Tarafı altı ay evvel haberdar etmek suretile muahedeyi her zaman feshedebilir.

Tasdiklenilmekal murahhaslar işbu muahedenameyi imza ve tahtim eylemişlerdir.
Brükselde 9 şubat 1938 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

İmza : *P. H. Spaak*
(Mühür)

İmza : *Emin Âli Sipahi*
(Mühür)

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17	VI - 1939 ve 1/93
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	18	VI - 1939 ve 1/989
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	1	54
		3	38,85,182,194,209,209:212